

ΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΛΩΡΗΣ

ΤΑ ΕΠΤΑ ΦΟΥΣΑΤΑ

— Μωρὲ τί βορριάς καὶ θρακιάς μου λέτ' ἐμένα! εἶπεν ὁ Γιαννιὸς ὁ Χούρχουλας, τί βορριάς καὶ θρακιάς μου λέτ' ἐμένα! . . . "Ἄκου ποῦ στό λέω· τῆς φουρτουῆς τοῦ Καβομαληᾶ δὲν τῆς κάνουν ἀνέμοι . . .

— Ἄμ. ποιοὶ τῆς κάνουν;

— Ποιοὶ τῆς κάνουν; Ἐγὼ νὰ σοῦ εἰπῶ, ποιοὶ τῆς κάνουν. "Ὀχι, σοῦ λέει, εἶνε χοντρός κάθος καὶ χύνει τὸ βουνὸ κ' ἔρχετ' ὁ θρακιάς ἀπὸ πάνου καὶ βγάξουν ἀψάδα οἱ Βελανιδιώτισσες· κολοκύθια! Μωρὲ τῆς φουρτουῆς τοῦ Καβομαληᾶ δὲν τῆς κάνουν ἀνέμοι . . .

— Μὰ ποιοὶ τῆς κάνουν, διάολε, πές μας λοιπόν! ἐφώναξεν ἀνυπόμονα Ἀλέξης ὁ Σκιαθίτης, πάντα ἀράθυμος.

— Τῆς φουρτουῆς τοῦ Καβομαληᾶ; Ἐγὼ νὰ σᾶς 'πῶ· ἐγὼ τὸ ξέρω. Τῆς φουρτουῆς τοῦ Καβομαληᾶ δὲν τῆς κάνουν ἀνέμοι· ἐγὼ νὰ σᾶς 'πῶ . . .

— "Ὀχι, νὰ μὴ μᾶς 'πῆς! τὸν ἔκοψεν ἔξαφνα Κώστας ὁ Συριανὸς ὁ θερμαστής. Διάολε, θὰ μᾶς βγάλῃς τὴν ψυχὴν μὲ τὸν Καβομαληᾶ σου! Γιὰ κάθο τάχα θὰ μᾶς τὸν περάσης κι' αὐτὸν κατὰ πῶς τὸν κατάντησαν κ' οἱ ψαρόβαρκες; Δὲ θέλουμε νὰ μᾶς 'πῆς τίποτα.

Κ' ἐγύρισε τῆς πλάτες δυσαρεστημένος τάχα. Ὁ Γιαννιὸς ὁ Χούρχουλας τὸ πῆρε στ' ἀλήθεια· τὸν κύτταξε μὲ ἀπορία, ἀναφοκοκκίνησε.

— Γιατί, ρὲ παιδί; ἐρώτησε μὲ παράπονο.

Ὁ Γιαννιὸς ὁ Χούρχουλας εἶχε μανία νὰ διηγηθῆται. Μόλις παρουσιαζόταν ἡ παραμικρὴ εὐκαιρία νὰ καθῆσθαι τὸ τσοῦρμα, ἔτοιμος κι' αὐτὸς ν' ἀρχίσει. Τὸ τσοῦρμα, τὸν ἤξερε κ' ἐδιασκέδαζε μαζί του, πειράζοντάς τον στὴν ἀδυναμία του. Πότε τὸν ἐδιωχναν τάχα ἀπὸ κοντὰ τους· πότε ἐνῶ ἐδιηγότου ἀρχίζαν ὅλοι σύμφωνοι τὸ βῆχα, πότε ἔπιαναν φιλονεικία καὶ τὸν ἐσύγχιζαν καὶ κάποτε ἔφρουγαν ἕνας ἕνας σιγὰ σιγὰ ὡς ποῦ στό τέλος ἀπόμεινε μόνος νὰ λέγῃ καὶ μόνος ν' ἀκούῃ. Ὁ Γιαννιὸς ὁ Χούρχουλας ἐρουρκίζότου βλέποντας αὐτὴ τὴν περιρρόνηση τῶν συντρόφων του στὰ διηγήματά του καὶ ὀρκιζότου στῆς μάνας του τὰ κόκκαλα, στὴ θάλασσα ποῦ ἀρμενίζει νὰ μὴ τοὺς ξαναδιηγηθῆ τίποτα, οὔτε νὰ τοὺς κάμῃ συντροφιά. Καὶ ἦταν βέβαιος πῶς ἅμα χάσουν τὴ συντροφιά του, τὰ διηγήματά του μάλιστα ἅμα στερηθοῦν θὰ πλαντάξουν ὅλοι ἀπὸ τὸ κακό τους. Δὲν ἦταν καταλαχάρης ἄνθρωπος ὁ Γιαννιὸς οὔτε ἔλεγε λόγια τοῦ ἀέρος!

Ἡ αὐτοπεποίθησις αὐτὴ τοῦ Γιαννιοῦ ἴσως δὲν ἦταν καὶ ἄδικη. Γιατί τὸ τσοῦρμα μόλις τὸν ἔφρουγε σ' αὐτὴ τὴ θέση ἔπεφτε πάλι καὶ τὸν προσκαλοῦσε

καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ ξαναρχίσῃ, δίνοντάς του ὑπόσχεση πῶς οὔτε θὰ βῆξῃ κανεὶς, ὅσην ὥρα διηγείται, παρὰ θὰ τὸν ἀκούνε ὅλοι μὲ τεντωμέν' αὐτιά, μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα. Καὶ ὁ Γιαννιὸς, ἀξέσπνέριστος, ἐξέχανε εὐθὺς τοὺς ὄρκους του, καὶ ἀρχίζε τὴν πολυλογία δίχως χρονοτριβή. Ἐσυνήθιζεν ὅμως πρῶτα μὲ λόγια μισοκομμένα, μὲ ὕφος πολυκάτεχου ἀνθρώπου, νὰ συσταίῃν στό ἀκροατήριό του ἐκεῖνο ποῦ θὰ διηγῶταν. Τώρα ὅμως μὲ τὴν πρώτη διαμαρτύρησι τοῦ Κώστα τοῦ Συριανοῦ, ποῦ ἦταν πάντα τὸ πειραχτήριό τοῦ Γιαννιοῦ, αὐτὸς ἄφηκε τῆς συστάσεις του καὶ ἀρχισε νὰ βιάζεται πότε νὰ ἔρθουν οἱ συμβιβασμοὶ γιὰ ν' ἀρχίσῃ κι' αὐτὸς τὴ διήγησι. Κι' ἀλήθεια δὲν ἀργήσαν πολύ.

— Σῶπα, ρὲ σύ· εἶπε στὸν Κώστα ὁ Μπαρμπαχατζῆς ὁ ναύκληρος. Ἄς τον τὸ Γιαννιὸ νὰ μᾶς εἰπῇ ποῦ ξέρει.

— Naί, ἔλα, Γιαννιέ, πές μας· εἶπαν καὶ ἄλλοι ἀπὸ τὸ τσοῦρμα.

— Ἐγὼ νὰ σᾶς 'πῶ, ναί· ἀρχισεν ὁ Γιαννιὸς ξαναπαίροντας τὴν ἐπιθυμία του· κι' ἂν δὲ σᾶς λέω ἀλήθεια νὰ τὸν ἔχω ἀντιδικό. Τῆς φουρτουῆς τοῦ Καβομαληᾶ δὲν τῆς κάνουν ἀνέμοι, τῆς κάνουν τὰ στοιχεῖά.

Ἐγέλασε τὸ τσοῦρμα· μὰ περισσότερο ἐγέλασεν ὁ Κώστας ὁ Συριανὸς ὁ θερμαστής.

— Τὰ στοιχεῖά! μωρὲ λόγο ποῦ μᾶς εἶπες! ἐφώναξεν ἐμπαικτικά. Κ' οἱ ἀνέμοι στοιχεῖά δὲν εἶνε; Ὁ βορριάς δὲν εἶνε στοιχεῖὸ ἀνήμερο ποῦ καταλεῖ πέντε στό φαγι καὶ δέκα στὴν καθησιὰ του κι' ἂν δὲ γεράση δὲν ταξιδεύεται· ὁ Νότος δὲ μοιάζει μὲ τοὺς ἀνθρώπους ἐκεῖνους, ποῦ ὅσο εἶνε νέοι, εἶνε καλόκαρδοι μὰ σὰν γεράσουν παραξενεύουν ποῦ τρέμεις νὰ τοὺς ἀντιμιλήσης· ὁ Σορόκος, ὁ Γαρμπῆς, ὁ Πουνέντες, ὁ Γρέγος ὅλοι τ' εἶνε παρὰ στοιχεῖά ἀνήμερα ποῦ ἀνακατώνουν τὴ θάλασσα καὶ καταντοῦν γιαμιᾶς σανίδα ἀχρηστα τὰ καμαρωτὰ πλειούμενα; Μωρὲ λόγο ποῦ μᾶς τὸν εἶπε κι' ὁ Γιαννιὸς! . . .

Ὁ Γιαννιὸς ἐγύρισε καὶ τὸν εἶδε μὲ βλέμμα φοβερῆς ἀπελπισίας καὶ παράπονου.

— Μὰ τί πειραχτήριό εἶσαι σύ, δὲ μοῦ λές; τοῦ εἶπεν ἔξαφνα· ποῖός διάολος σ' ἤφερ' ἐδῶ μέσα γιὰ τῆς ἁμαρτίες μου! Μωρ' ἄσε ν' ἀκούσης πρῶτα, παληόγυφτα! Τὰ στοιχεῖά τοῦ Καβομαληᾶ εἶνε ζωτικά. Ὅποιον ρωτήσης στὰ Βάτικα τὴν ἴδια ἱστορία θὰ σοῦ εἰπῇ. Εἶνε χρόνια τώρα αὐτὴ ἡ δουλειά· πάππου προσπάππου! Εἶδες σὰν φθάσουμε ἀνάμεσα Τσιρίγου κι' Ἀλαφονησιοῦ ποῦ βλέπουμε κρεμασμένα στό βουνὸ τοῦ Καβομαληᾶ τέσσερα πέντε χωριά; Εἶνε τὰ χωριά τῶν Βατίκων· τὸ Μισοχωρι, τὸ Φαρακλό, τὸ Παραδεῖσι, ὁ Ἀϊνικόλας καὶ τὸ Λάχη. Τὸ Φαρακλό εἶνε τὸ μεγαλύτερο χωριό. Ἐκεῖνα τὰ χρόνια ὁ πιὸ πλούσιος καὶ πιὸ τρανὸς Μπέης τῶν Βατίκων ἦταν ὁ Μπέης τοῦ Φαρακλοῦ. Ὁ κάμπος κάτου ὡς τὴν Πεζούλα—τὴ Νεάπολη νὰ εἰπούμε— ἦταν δικός του· τὸ Καστράκι· στὰ ριζὰ ἀτὸς του τῶριζε· ἀκόμη καὶ τὰ εἰκοσιτέσσερα μοναστήρια τοῦ Καβομαληᾶ ἐπλῆ-

ρωναν σ' ἐκεῖνον χαράτσι. Οἱ πύργοι του ἀκόμη σώζονται σπαρμένοι ἐδῶ κ' ἐκεῖ σ' ὅλα τὰ κορφοβούνια, ἀπὸ τὸν Ἀρχάγγελο ὡς τὴ Μονομπάσια.

«Μὰ καμμιά φορὰ καὶ τὰ πλοῦτη μοναχὰ δὲ φέρουν τὴ χαρὰ οὔτε τὴν ἀνάπαψη. Ὁ Μπέης κ' ἡ Μπέησσα εἶχαν μεγάλη λύπη γιατί δὲν ἀπόχτηναν κ' ἕνα παιδί. Ὅσο μετροῦσε τὸ βίος του ὁ Μπέης καὶ τὸ βλεπε μεγάλο, τόσο περισσότερο ἐλυπώτου. Τόσο βίος, σοῦ λείει, καὶ νὰ τὸ πάρουν ξένοι! . . .

«Μὰ στὸ τέλος θεὸς ἀπὸ τὸ θεὸ θεὸς ἀπὸ τὰ μαγικά τῆς Μπέησσας, ἀπόχτησαν ἕνα παιδί· μιὰ Μπεοπούλα ὅμοια τῆς Λιογέννητης. Οἱ γονεοὶ τῆς πιά δὲν εἶχαν ποῦ νὰ κρύψουν τὴ χαρὰ τους· οὔτ' ὁ ἀέρας δὲν ἤθελε νὰ τὴν ἰδῆ, οὔτε μυῖα δὲν ἄφηναν νὰ κάτση ἀπάνου τῆς.

«Δὲν πρόφτασε τὸ χανουμάκι νὰ γένη δέκα χρονῶ κ' ἄρχισαν τὰ προξενιά. Ἀπ' τὸ Μωρηᾶ, ἀπ' τὴ Ρούμελη, ἀπὸ τὴν Ἑγρίπο καὶ τὴν Ἀθήνα, οἱ πλουσιώτεροι καὶ ἀντρειώτεροι μπέηδες καὶ ἀγάδες ἔστειλαν ἀξέτιμητα κανίσκια γιὰ ν' ἀρραβωνιάσουν τὴ Γκιουλχανοῦμ τὴν ὁμορφη. Μὰ ὁ μπέης ὅταν ἀποφάσισε νὰ τὴν παντρέψῃ ἤυρε τὸν Μωσαῖ Μπαρδούνια, τὸ φοβερόν μπέη ἀπ' τὰ Μπαρδουνοχώρια καὶ μ' αὐτὸν ἀρραβωνιάσε τὴν κόρη του.

«Ἀχ! κακὸ μάτι παράστεκε στὴ χαρὰ τῆς ἀμοιρῆς τῆς Μπεοπούλας. Δὲν πέρασαν δυὸ τρεῖς ἡμέρες κ' ἔπεσε στὸ κρεβάτι λοχεμένη ἀπὸ κρυφὴ καὶ ἄσκημη ἀρρώστια. Ἀμέσως τρέχουν οἱ διαλαλητάδες τοῦ Μπέη ὀλοῦθε, σὲ Μωρηᾶ καὶ Ρούμελη, στὰ Δωδεκάνησα καὶ στὰ Φραγκονήσα, στὴν Πόλη καὶ στὴ Βενετιά καὶ διαλαλοῦν καὶ λένε: «Ὅποιος γιατρὸς βρεθῆ καὶ γιατρέψῃ τὴ Μπεοπούλα τοῦ Φαρακλοῦ, νὰ τὸν ντύσῃ στὸ μάλαμα ὁ Μπέης ὁ ἀφέντης τῆς καὶ στ' ἀσημάριμα ὁ Μωσαμπαρδούνιας ὁ ἄντρας τῆς! . . .

«Τ' ἀκοῦνε καὶ τρέχουν μὲ μιᾶς οἱ γιατροὶ μὲ τὰ γιατροσόφια τους, οἱ γιάτρισσες μὲ τὰ βότανά τους, οἱ δερβισάδες μὲ τὰ ξώρικα καὶ τοὺς ντουάδες τους. Μὰ ὅλα τίποτα δὲ μποροῦν νὰ κάμουν στὴν κρυφὴ ἀρρώστια ποῦ λόχεψε τόσο ξαφνικά τὴν Πεντάμορφη. Καὶ τὸ χανουμάκι τοῦ Φαρακλοῦ ὅσο πάει καὶ λυώνει σὰν τὸ κερί· πᾶνε κ' οἱ ὁμορφίες, πᾶνε καὶ τὰ τραγούδια τῆς! Κοίτεται ἀπάνου στ' ἀπαλᾶ κρεβατοστρώσα τῆς ἄφρων' ἀλαλη μ' ἕνα βαρὺ ἀγκομαχητὸ σὰν τὸ δαμάλι ποῦ κοίτεται πληγωμένο στὸ πουρναράκι. Ὁ Μπέης κ' ἡ Μπέησσα σὰν τὰ συλλοισμένα ψάρια ἀπανουθιὸ τῆς, ἄφρων' ἀλαλοι βλέπουν μὲ μάτια κατακόκκινα καὶ θολωμένα τὴ μονάκριβή τους κλήρα, νὰ σπαρταρᾶ στοῦ Χάρου τ' ἄλυτα τὰ βρόγια! . . .

«Ἐκεῖνη τὴν ὥρα ἔρχετ' ἕνας καὶ κράζει τὸ Μπέη παράμερα καὶ τοῦ λείει ἔτσι κ' ἔτσι. «Ἐνας γέροντας ἐράνηκε στὴν Πεζούλα ἐρχάμενος πέρα ἀπὸ τὴ θάλασσα, καθιστὸς ἀπάνου σὲ μιὰ κασέλα. Λείει πῶς ἔρχετ' ἀπὸ 'κεῖ ποῦ ψέν' ὁ ἥλιος τὸ ψωμί γιὰ νὰ γιατρέψῃ τὴ Μπεοπούλα τοῦ Φαρακλοῦ, ποῦ γροίκησε πῶς εἶν' ἄρρωστη. Ὁ Μπέης σὰν τ' ἄκουσε ἐπέταξ' ἀπὸ τὴ χαρὰ του. Ἡ ἐλπίδα, βλέπεις, δὲ φεύγει ἀπὸ τὸ μαῦρον ἄνθρωπο.

— Τρέξτε γρήγορα, λείει στοὺς ἀνθρώπους του, νὰ μοῦ φέρτε τὸ γέροντα.

«Τρέχουν οἱ ἀνθρώποι του, φέρουν στὸ κονάκι τὸ γέροντα, ἕνα κοντὸ καὶ κακοτράχαλο, γεροντάκι καθάλα σὲ μιὰ κασέλα. Καθὼς τὸν βλέπει ὁ Μπέης κατεβαίνει τὴ σκάλα τρέχοντας καὶ τοῦ πέρτει στὰ γόνατα.

— Ἀμάν, γέροντά μου· σῶσέ μου τὸ χανουμάκι κ' ὅ,τι θεὸς ἀπὸ μένα.

— Μὴ φοβάσαι, μπέ! φωνάζει ὁ γέροντας ἄγρια· ὅσο εἰμ' ἐγὼ ἐδῶ μὴ φοβάσαι. Μόν' ἕνα πρᾶμα θὰ κάμης· νὰ πάρης τὴ Μπέησσα καὶ νὰ φύγης γλήγορα ἀπὸ τὸν πύργο. Καὶ νὰ βάλῃς διαλαλητὴ στὸ χωριὸ νὰ διαλαλήσῃ πῶς μὲ τὸ ἡλιόγυρμα οἱ χωριανοὶ νὰ κλειῶνται· στὰ σπίτια τους συφάμελοι γιὰ τρεῖς ἡμέρες καὶ νὰ μὴ ξεμυτήσῃ κανεὶς ὅ,τι κ' ἂν ἀκούσῃ.

«Ὁ Μπέης κ' ἡ Μπέησσα δὲν ἤθελεν στὴν ἀρχὴ μὲ κανένα τρόπο νὰ φύγουν καὶ ν' ἀφήσουν τὴ θυγατέρα τους μοναχῆ. Μὰ ἔλα ποῦ ὁ γέροντας ἐπίμενε στὸ λόγο του.

— Ἄν δὲν θέλτε, εἶπε· ἀφήστε τὴν νὰ πεθάνῃ.

«Ἡ σφίξη βγάνει λάδι, λείει ὁ λόγος. Οἱ γονεοὶ ἔφυγαν στὸ τέλος καὶ ὁ γέροντας ἔμεινε μοναχὸς μὲ τὴν ὁμορφονιά. Ὁ γέροντας ἀκοῦς ἦταν μάγος, ἀπὸ κείνους τοὺς μάγους ποῦ μὲ τὸ λόγο 'μποροῦν νὰ μαρμαρώνουν τῆς θάλασσες καὶ νὰ ξενερίζουν τῆς στερηθῆ. Ἡ δύναμη του ὅλη κ' ἡ μαγεία του ἦταν σ' ἐκεῖνη τὴν κασέλα ποῦ τὴν ἔκανε ὅ,τι ἤθελε· γορηγοπόδαρο ἄλογο στὴ στερεῆ, τρεχαντήρι· ἄφραστο στὴ θάλασσα καὶ ποῦλι· πετούμενο στὸν ἀέρα. Μέσα σ' αὐτὴ τὴν κασέλα εἶχε κλεισιμένα ἐφτὰ φουσαῖτα ξωτικῶν, τῶνα φουσαῖτο φοβερώτερο καὶ τρομερώτερο ἀπ' τ' ἄλλο. Καὶ τὰ φουσαῖτα αὐτὰ ἔκαναν ὅ,τι τοὺς ἐδιτάζεν· ἂν τοὺς ἔλεγε νὰ στυψ' ἡ θάλασσα νὰ γίνῃ περιβόλι, ἀμέσως ἡ θάλασσα περιβόλι. Μ' αὐτὰ τὸρα θὰ γιάτρευε καὶ τὴν Μπεοπούλα τὴν ὁμορφη. Πιάνει γλήγορα κ' ἀνοίγει τὴν κασέλα κ' εὐθὺς ἐπέταξαν ἀπὸ μέσα ὅλα τὰ φουσαῖτα· καθὼς ἐπέταξαν, ἀκοῦς, ἔγειν' ἕνα βουητό, ποῦ ἤθλεπαν τὰ ὄρη γύρω νὰ χτυπιοῦνται· τῶνα μὲ τ' ἄλλο δαιμονισμένα.

«Πέρασαν τὰ τρεῖς ἡμερονύχτια, ἔγεινε καλὰ ἡ Μπεοπούλα. Ὅχι μονάχα ἔγεινε καλὰ, παρὰ καὶ ὁμορφη καὶ δροσερὴ καὶ γλυκεῖα ἀκόμη. Οἱ ἀμοιροὶ οἱ γονεοὶ δὲν εἶχαν ποῦ νὰ βάλουν τὴ χαρὰ τους· τί νὰ πρωτοκάμουν τὸ γέροντα. Μὰ αὐτὸς ποῦ δὲν ἔδινε ἕναν παρᾶ γιὰ τέτοια, ἐτοιμάστηκε νὰ φύγῃ κ' ἄρχισε νὰ μαυλίζῃ τὰ φουσαῖτα του γιὰ νὰ τὰ κλείσῃ στὴν κασέλα. Μὰ τὰ φουσαῖτα δὲν τὸν ἄκουαν· μαυλίζει, ματαμαυλίζει ὁ γέροντας, τίποτα. Σὰν νὰ θύμωσαν μάλιστα στὰ λόγια του χύθηκαν μανιωμένα κ' ἤφεραν ἄνω κάτω τὸν κόσμον περιγύρα. Καὶ τί θεὸς καὶ δὲν ἄκουες· φωνές, κλάματα, μυρολόγια, βρισές, βλαστήμιες, δοντοκοπήματα, μουγκρίσματα, τραγούδια, τούμπανα, βιολιά, λαγούτα. Ὁ ἀέρας ὅλος ἦταν γιομάτος ἀπὸ γλώσσες ποῦ κάθε μιὰ εἶχε καὶ τὸ σκοπὸ τῆς. Ἐκανεσ ἐδῶ, ἄκουες τῶνομά σου· ἔκανεσ ἐκεῖ, ἔκανεσ τὴ σκούφια σου· βρέθηκαν ἄνθρωποι ποῦ γύρισαν

μέρα μεσημέρι· ὀλόγδυμοι στὰ σπίτια τους. Γιαυτό τὰ χωριά ἐρήμαζαν· οἱ ἄνθρωποι ἐμανταλώνονταν μέσα· τὰ ζωντανὰ δὲν ἔτρωγαν τὸ χόρτο τους, τ' ἀγρίμια ἐκλείστηκαν στῆς μονιές τους, τὰ βουκολιά καὶ τὰ βαλμαδιά ἐρήμαζαν καὶ τὰ γιδοπρόβατα τοῦ Σαρίγκαλου, τοῦ μεγάλου ἀρχιεπίσκοπου τοῦ Καβομαληᾶ, συνεπῆραν τὰ μαντριά τους κ' ἐροίχθησαν στὴ θάλασσα.

« Ὁ γέροντας ἐπήγαινε νὰ σκάσει ἀπὸ τὸ κακὸ του. Ὅλα τὰ ζώρια εἶπε μὰ τίποτα δὲν ἔκανε. Τὰ ζωτικά πού πρὶν μ' ἕνα του λόγου ἔτρεχαν μωλωχτὰ σὰν τὰ δαρμένα σκυλιὰ μπροστά του, τώρα ἐγύριζαν τριγύρω του καὶ τὸν περιγελοῦσαν καὶ τοῦ τραβοῦσαν τὰ γένεια καὶ ἐπλεκαν πλεξίδες ἄλυτες τὰ μακρὰ του μαλλιά. Καὶ ὁ γέροντας δὲν ἤμπορούσε νὰ καταλάβῃ τί ἔτρεχε, γιατί τὰ μάγια του ἔχασαν ἔτσι τὴ δύναμή τους κ' ἔπασε σὲ μεγάλη συλλόηση, ἀνασκαλίζοντας τὰ περασμένα.

— Μωρέ! εἶπε ἔξαρνα γτυπόντας τὸ μέτωπό του.

« Τότε θυμῆθηκε ὁ γέροντας πῶς στὴν ὥρα πού ἐκοίτουσαν μπροστά του ἄρρωστη ἡ Μπερούλα, βλέποντας τὸ χυτὸ τῆς τὸ κορμὶ ἔκραζεν ἀστόχαστα:

— Μωρέ, μῆλο γιὰ δάγκωμα!

« Κ' ἔσυρε τὸ τρεμάμενο χέρι του χαϊδευτικά ἀπάνου τῆς. Μ' αὐτὸ ὅμως ὁ γέροντας ἐμολεῦτηκε καὶ μολεμμένου ἀνθρώπου δὲν πιάνουν τὰ μάγια οὔτε τὸν ἀκοῦν τὰ ζωτικά.

« Ὁ γέροντας ἄρχισε τώρα νὰ κλαίῃ καὶ νὰ μύρεται ἀπαρηγόρητα. Στὸ τέλος ἐπαρακάλεσε τὸ θεὸ νὰ δώσῃ ν' ἀκουσθοῦν τὰ μάγια του μὴ φορὰ ἀκόμη γιὰ νὰ λυτρώσῃ τὸν τόπο ἀπὸ τὸ μεγάλο τὸ κακὸ. Ὁ θεὸς τὸν εἰσάκουσε καὶ μ' ἕνα του λόγου συναῖξε τὰ φουσαῖα καὶ τὰ διασπαρτάρει· ρίχνει τρία φουσαῖα στῆς Νεραϊδοσπηλιές, κἄτι σταχτιές πέτρες πού κρέμονται ἀπὸ τὴ χούνη τοῦ Λαχιοῦ· ἄλλα τρία ρίχνει στὸν Κοῦνο ἀπὸ τὸ Παράδεισι καὶ τὸ φοβερώτερο θυμῶνει καὶ τὸ ρίχνει πέρα στὸν πάτο τοῦ Καβομαληᾶ.

« Γιαυτό σᾶς λέω πῶς τῆς φουρτοῦνες τοῦ Καβομαληᾶ δὲν τῆς κάνουν ἀνέμοι! . . . »

Ὁ Γιαννιὸς ὁ Χούρχουλας ἐγύρισε μὲ θριαμβευτικὸ βλέμμα περίγυρα στοὺς συντρόφους του μὰ ἔμειν' ἄφων' ἄλαλος, σὰν νὰ τὸν βάρσσε ταμπλάς. Πρὶν, ἀφαιρεμένος στὴ διήγησή του, μὲ τὰ μάτια ψηλά σὰν ν' ἀκολουθοῦσε στὸν κούφιον ἀέρα τὰ πράματα πού διηγώτου καὶ τὰ φουσαῖα πού περιέγραφε, δὲν ἔβλεπεν οὔτε τὰ χαμόγελα οὔτε τὰ κρυφονόματα τῶν ἀκρατῶν του. Τώρα ὅμως πού τοὺς βλέπει ὅλους γύρω νὰ κοιμοῦνται καὶ νὰ βαρρυροχαλίζουν, τὸν πῆρε ἀπὸ τὰ μάτια ἡ χολή. Μὲ τὸν ἀέρα λοιπὸν αὐτὸς ἐμιλοῦσε τόσην ὥρα! Ἄναψοκοκκίνησε ὅλος, ἀνατινάχτηκεν ὀρθὸς κ' ἄρπαξε τὴ σκάλα ν' ἀνεβῆ ἀπάνου, βρίζοντας θεοὺς καὶ ἀνθρώπους. Τότε τὸ τσοῦρμα ἔσκασε τὰ γέλοια, καὶ ὁ Κώστας ὁ θερμαστής, τὸ πειραχτήριό του Γιαννιοῦ, τὸν πῆρε ἀπὸ πίσω φωνάζοντάς του:

— Μπούφου σου, Γιάννο μου! μπούφου σου, Γιάννο μου! . . .

ΜΙΚΡΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

Συγγραφή παραμυθιοῦ.

Δημοσιεύεται κατωτέρω ἢ ἐπὶ τῶν ἀποσταλέντων εἰς τὸν ἀγῶνα κρίσις, ἣτις ἀπὸ κοινοῦ ἐγένετο ὑπὸ τῶν κ. κ. Ν. Γ. Πολίτου, Κ. Παλαμᾶ καὶ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἑστίας. Ἡ ἔκθεσις διερμηνεύουσα τὴν κοινὴν καὶ ὁμόφωνον τῶν τριῶν γνώμην ἐγράφη ὑπὸ τοῦ κ. Παλαμᾶ, εὐμενῶς ἀναλαβόντος νὰ διατυπώσῃ ὡς ἴδιον γλαφυρώτατον ἄρθρον τὴν ξηρὰν ταύτην ἐτυμηγορίαν. Ὁ τυχὼν τοῦ μικροῦ βραβείου παρακαλεῖται νὰ ζητήσῃ τοῦτο παρὰ τοῦ Ταμείου τῆς Ἑστίας.

ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΜΑΣ

Ἀπὸ τὸν περασμένον Ἰανουάριον ἡ διεύθυνσις τῆς Ἑστίας ἐκήρυξε μικρὸν διαγωνίσμα πρὸς συγγραφήν παραμυθιοῦ· δύο τινὰ μόνον ἤξιώσε παρ' ἐκείνων οἵτινες θὰ μετεῖχον αὐτοῦ· νὰ ἐκλέξουν τὸ παραμῦθι τῶν ὅσον τὸ δυνατὸν ἐκ τῶν ὀλιγώτερον κοινῶν, δηλαδή τῶν ὀλιγώτερον γνωστῶν, καὶ νὰ τὸ ἐκθέσουν ὡς οἶόν τε ἀφελέστερον, δηλονότι λαϊκώτερον. Καθὸσον καὶ δύο εἶνε οἱ σκόπελοι ἐπάνω εἰς τοὺς ὁποίους συντρίβεται συνήθως πᾶν ἔργον ὀπωσδήποτε πρὸς τὴν φιλολογίαν σχετιζόμενον, ἀπὸ τῶν περιπλοκωτάτων καὶ μεγίστων μέχρι τῶν ἀπλουστάτων καὶ ἐλαχίστων· τὸ τετριμμένον καὶ τὸ καθόμορφον. Τὰ παραμύθια, ὅσον καὶ ἂν δὲν τὸ ὑποπτεύωμεν, ὑπόκεινται καὶ ταῦτα εἰς βαθμολογίας καὶ εἰς διακρίσεις· ἐκεῖνα, μικροὺς καὶ μεγάλους, περισσότερον συγκινοῦν, ὅσα ἐκπληροῦσι τελειότερον τοὺς ὅρους εἰς τοὺς ὁποίους ὑπακούει πᾶν δημιουργημα τῆς φαντασίας. Τὰ παραμύθια σπραγίζει ἰδιαιτέρα τις ὠριότης καὶ διακρίνει ἰδιάζουσα γλῶσσα, ἐκ τῆς γνησιότητος δὲ ἀμφοτέρων τῶν συστατικῶν, οὐσίας καὶ μορφῆς, συναποτελεῖται καὶ ἡ ἀλήθεια αὐτῶν. Τοιοῦτοτρόπως τὸν συγγραφέα τοῦ καλλιτέρου παραμυθιοῦ ἐδήλωσεν ἡ διεύθυνσις ὅτι θὰ βραβεύσῃ, δι' ἀπονομῆς εἰκοσιπενταδράχμου ποσοῦ, τὸ ὅποιον πρέπει νὰ ἐκτιμηθῇ ὡς τεκμήριον τῆς ἀγαθῆς αὐτῆς προαιρέσεως μᾶλλον ἢ ὡς ἄξιον στεφάνωμα τοῦ ἀγῶνος.

Ἡ πρόσκλησις τῆς « Ἑστίας » δὲν ἀπέμεινεν ἄνευ ἀπαντήσεως, καὶ 26 χειρόγραφα ἀπεστάλησαν εἰς τὸ γραφεῖόν τῆς, ἵνα συμμερισθῶσι τὸν ἀγῶνα, τῆς κρίσεως τοῦ ὁποίου εὐμενῶς ἀνεδέχθη νὰ συμμετάσχῃ ὁ σοφὸς ἡμῶν φίλος κ. Νικόλαος Πολίτης, καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου, μετὰ τοῦ διευθυντοῦ τῆς « Ἑστίας » καὶ ἐμοῦ, ἀναλαβόντος νὰ διατυπώσω τὴν κρίσιν ταύτην. Ἴδου ὅτι μετὰ πολλὰς ἀναβολὰς σήμερον κατώρθωσα νὰ ἐκπληρώσω τὴν ἐντολήν μου.

Ἄλλὰ πρὸ τούτου δὲν πρέπει νὰ παραλίπω, ὅτι ἐνῶ ἐφυλλομετροῦσα τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο τὰ ὑπ' ὄψιν μου χειρόγραφα μὲ τὴν φροντίδα νὰ μορφώσω κ' ἐγὼ τὴν γνώμην μου ἐπ' αὐτῶν, συγχρόνως ἔβλεπα ὅτι μὲ κατεῖχον καὶ σκέψεις καὶ αἰσθήματα ἄλλης κάπως τάξεως· αἱ σελίδες ἐκεῖναι, ὅσον καὶ ἂν ἦσαν ὀλίγαι καὶ ἀνεπαρκεῖς, ἔσθναν διὰ νὰ ἐμφυσήσουν ἐντός μου τὴν μαγεῖαν ὀλοκλήρου κόσμου, τοῦ ὁποίου ὅσον σκοτεινὸν ἐνίοτε λανθάνει τὸ νόημα, τόσον καθαρὰ λάμπει ἡ ποίησις. Διότι οἱ ὄνειροφάντοι κόσμοι τῆς λαϊκῆς φαντασίας, ὡς ἐκχύνεται ἀγνή καὶ ἀνόθευτος εἰς τὰ παραμύθια, «τὰ